

Halfjaarbericht 2014

N.V. Nederlandse Gasunie

Inhoudsopgave

Hoofdpunten eerste halfjaar 2014	3
Kerncijfers	5
Halfjaarverslag	7
Financiële resultaten	7
Bestuurswijzigingen	8
Risicobeheersing	8
Veiligheidsresultaten	9
Business units Gasunie	9
Gasunie Transport Services	9
Gasunie Deutschland	10
Participations & Business Development	11
Bestuursverklaring	13
Geconsolideerde halfjaarrekening	14
Beoordelingsverklaring	32

Hoofdpunten eerste halfjaar 2014

Solide eerste halfjaar 2014 voor Gasunie

- Opbrengsten van € 876 miljoen zijn € 113 miljoen hoger dan in het eerste halfjaar 2013, met name veroorzaakt door de beëindiging van de terugbetalingsverplichting met betrekking tot de methodebesluiten van GTS uit het verleden.
- Genormaliseerd voor de op de opbrengsten 2013 in mindering gebrachte terugbetalingsverplichting zijn de opbrengsten in het eerste halfjaar 2014 € 2 miljoen hoger.
- Opbrengsten uit nieuwe activa compenseren efficiencykortingen opgelegd door de toezichthouder.
- Over de eerste helft van 2014 is de verkochte capaciteit op hetzelfde niveau als in dezelfde periode in 2013.
- Het getransporteerd volume (621 TWh) is door de warme winter lager ten opzichte van de eerste zes maanden van het recordjaar 2013 (752 TWh) dat begon met een koude winter. Dit heeft geen impact gehad op de verkochte capaciteit en de daarmee samenhangende opbrengsten.
- Totale lasten zijn met € 357 miljoen 12% lager dan in eerste halfjaar 2013 (€ 404 miljoen) door aanzienlijk lagere transport gerelateerde energiekosten.
- Door bovenstaande ontwikkelingen alsmede lagere financieringslasten neemt het resultaat na belastingen toe van € 214 miljoen in het eerste halfjaar van 2013 naar € 357 miljoen in het eerste halfjaar van 2014.
- Het genormaliseerde resultaat na belasting in het eerste halfjaar van 2013 is € 297 miljoen. In het eerste halfjaar van 2014 zijn geen effecten opgetreden waarvoor een normalisatie aan de orde is.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Onze veiligheidsresultaten op het gebied van leidingbeschadigingen blijven met twee incidenten onder de voor 2014 gestelde signaalwaarde van zes. De reportable frequency index bedraagt 5,3 waar we 4,0 als signaalwaarde gesteld hebben. Omdat we onze resultaten ten aanzien van arbeidsongevallen willen verbeteren, hebben we daarvoor een programma opgesteld.
- De grote projecten, zoals de aanleg van het tracé Beverwijk-Wijngaarden, de uitbreiding van het net in Noord-Duitsland en het meerjarig vervangingsprogramma, liggen op koers.
- Op 1 maart is de nieuwe afdeling Gasunie New Energy opgericht. Deze afdeling richt zich op het ontwikkelen van duurzame activiteiten op het gebied van energie, waar mogelijk met business partners. Een van de resultaten tot dusver is de intentieverklaring voor de ontwikkeling van een Power2Gas installatie in Delfzijl.
- Op 1 maart is Han Fennema gestart als nieuwe CEO van Gasunie. Hij volgde Geert Graaf op die vanaf 1 september 2013 waarnemend CEO was.
- Op 19 mei is Gasunie Zuidwending B.V. verder gegaan onder de naam EnergyStock B.V. Een nieuwe naam die beter aansluit bij het groeiend internationale karakter van de activiteiten van het gasopslagbedrijf. Met deze aardgasbuffer in Zuidwending kunnen we optimaal inspelen op de toenemende volatiliteit in de gas- en energiemarkt onder andere als gevolg van de verwachte toename van aanbod aan duurzame energie.
- Op 3 juli is bekend gemaakt dat Gate terminal haar Small-scale LNG activiteiten uitbreidt. De nieuwe faciliteit is bestemd voor de distributie van LNG voor binnenvaart, wegtransport, en industrieel gebruik.

Han Fennema, CEO Gasunie, over de resultaten

‘Ook in het afgelopen halfjaar heeft Gasunie een bijdrage geleverd aan een betrouwbare energievoorziening in Nederland en in de landen om ons heen. Er waren geen onderbrekingen in het gastransport. Wat veiligheid betreft, nemen we aanvullende maatregelen om het aantal arbeidsongevallen terug te dringen. Een veilige, betrouwbare en vooral ook betaalbare energievoorziening, dat is onze inzet bij de overgang naar een duurzame energievoorziening. Onze overtuiging is dat energiepartners hierbij in nieuwe ketens gaan samenwerken om de energievoorziening als geheel duurzamer te maken. Gasunie wil hierin een actieve rol spelen. Daarom hebben wij dit jaar een nieuw organisatieonderdeel opgericht: Gasunie New Energy. Samen met partners willen we de haalbaarheid onderzoeken van duurzame technologieën voor toepassing op grotere schaal.

We hebben samen met onze partner in Gate terminal, Koninklijke Vopak, besloten om de LNG-faciliteiten in Rotterdam uit te breiden, en hiermee een stap gezet om de inzet van LNG als schonere en efficiënte brandstof voor onze klanten in de transportsector en de industrie nog toegankelijker te maken. Met deze uitbreiding versterken we tevens de goede positie van Nederland als gas-hub voor Europa.’

Kerncijfers

<i>In € miljoenen</i>	Eerste halfjaar 2014	Eerste halfjaar 2013 herzien *)
Winst-en-verliesrekening		
Gerapporteerd		
Opbrengsten	876	763
EBITDA	662	493
EBIT	519	359
Resultaat na belastingen	357	214
Genormaliseerd **)		
Opbrengsten	876	874
EBITDA	662	604
EBIT	519	470
Resultaat na belastingen	357	297
Kasstroomoverzicht		
Kasstroom uit operationele activiteiten	534	431
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-/- 239	-/- 227
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-/- 283	-/- 202
Netto kasstroom	12	2
Niet-financiële kengetallen		
Getransporteerd volume (TWh)	621	752
Reportable frequency index	5,3	2,3
Leidingbeschadigingen	2	5
Leveringszekerheid (aantal niet of late gasleveringen)	-	1
<hr/>		
<i>In € miljoenen</i>	30 juni 2014	31 december 2013 herzien *)
Balans		
Vaste activa	9.961	9.883
Eigen vermogen	5.247	5.214
Balanstotaal	10.227	10.188
Geïnvesteed kapitaal	9.247	8.801
Netto schuld inclusief garantiestellingen	4.992	4.906
Credit Ratings		
Standard & Poor's	A+	A+
Moody's Investors Service	A2	A2

*) Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar punt 1 'Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements' in de geconsolideerde halfjaarrekening.

**) Genormaliseerd voor de effecten van de methodebesluiten 2010-2013 op de opbrengsten in het eerste halfjaar 2013 (circa € 111 miljoen). In het eerste halfjaar van 2014 zijn geen effecten opgetreden waarvoor een normalisatie aan de orde is.

Definities bij de kerncijfers

EBITDA	Het bedrijfsresultaat voor aftrek van rente, belastingen, afschrijvingen en amortisaties
EBIT	Het bedrijfsresultaat voor aftrek van rente en belastingen
Reportable frequency index	Het aantal 'reportable' ongevallen (ongevallen gevolgd door verzuim, medische handelingen, vervangend werk of dodelijke slachtoffers) per miljoen gewerkte uren
Geïnvesteed kapitaal	Totaal van materiële vaste activa, investeringen in joint ventures, investeringen in geassocieerde deelnemingen en overige kapitaalbelangen gecorrigeerd voor activa onderhanden werk waarover nog geen vergoeding wordt ontvangen
Netto schuld inclusief garantiestellingen	Totaal van langlopende rentedragende leningen, kortlopende financieringsverplichtingen, geldmiddelen en kasequivalenten en garantiestellingen

Halfjaarverslag

Financiële resultaten

Kerncijfers

<i>In € miljoenen</i>	Eerste halfjaar 2014	Eerste halfjaar 2013 herzien *)
Opbrengsten	876	763
Totale lasten	-/- 357	-/- 404
Bedrijfsresultaat	519	359
Financiële baten en lasten	-/- 41	-/- 75
Resultaat voor belastingen	478	284
Belastingen	-/- 121	-/- 70
Resultaat na belastingen	357	214

*) Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar punt 1 'Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements' in de geconsolideerde halfjaarrekening.

Opbrengsten

Over de eerste helft van 2014 is de verkochte capaciteit op hetzelfde niveau als in dezelfde periode in 2013. De gerealiseerde opbrengsten zijn € 113 miljoen hoger dan in het eerste halfjaar 2013. Dit wordt met name veroorzaakt door de beëindiging per eind 2013 van de terugbetalingsverplichting met betrekking tot de methodebesluiten van GTS uit het verleden.

Bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat is gestegen met € 160 miljoen. Naast de eerder genoemde stijging van de opbrengsten, is er sprake van lagere lasten met name door aanzienlijk lagere transport gerelateerde energiekosten. Door het warme eerste halfjaar van 2014 ten opzichte van een koud eerste halfjaar in 2013 is minder gas getransporteerd. Voor uitleg over het 'Business model' verwijzen wij naar ons jaarverslag over 2013.

Genormaliseerd

<i>In € miljoenen</i>	Eerste halfjaar 2014	Eerste halfjaar 2013 herzien *)
Opbrengsten	876	874
Totale lasten	-/- 357	-/- 404
Bedrijfsresultaat	519	470
Financiële baten en lasten	-/- 41	-/- 75
Resultaat voor belastingen	478	395
Belastingen	-/- 121	-/- 98
Resultaat na belastingen	357	297

*) Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar punt 1 'Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements' in de geconsolideerde halfjaarrekening.

In dit financiële overzicht zijn de opbrengsten over het eerste halfjaar 2013 genormaliseerd voor de effecten van de methodebesluiten 2010-2013 (circa € 111 miljoen). In het eerste halfjaar van 2014 zijn geen effecten opgetreden waarvoor een normalisatie aan de orde is.

De genormaliseerde opbrengsten zijn licht gestegen ten opzichte van het eerste halfjaar 2013. De efficiencykortingen zoals door de toezichthouders in Nederland (1,3%) en Duitsland (1,5%) vastgesteld worden gecompenseerd door de opbrengsten uit nieuwe activa, met name door de ingebruikname van de NEL (Nordeuropäische Erdgas Leitung).

Verwachting financiële resultaten

De vennootschap verwacht voor geheel 2014 op basis van de huidige inzichten opbrengsten van circa € 1,6 miljard en een voordelig resultaat na belasting uit reguliere operationele activiteiten van ruim € 550 miljoen. De investeringsuitgaven zullen naar verwachting uitkomen in de buurt van de € 500 miljoen.

Financiering

In de eerste helft van 2014 zijn geen langlopende leningen aangetrokken. Wel hebben we op de geldmarkt kortlopende leningen aangetrokken in de vorm van onderhandse leningen en van Euro Commercial Paper (ECP). Van de € 800 miljoen stand-by faciliteit is geen gebruik gemaakt. Deze stand-by faciliteit loopt in oktober 2015 af en we zijn voornemens om in de tweede helft van 2014 deze faciliteit te vernieuwen.

Credit Ratings

De rating agencies Standard & Poor's en Moody's Investors Service hebben in de eerste helft van 2014 de kredietwaardigheidbeoordeling van Gasunie niet gewijzigd. Onze lange termijn credit rating bij Standard & Poor's is A+ met een 'stable outlook', de korte termijn rating bij Standard & Poor's is A-1. Bij Moody's Investors Service is de lange termijn credit rating A2 met een 'stable outlook' en is de korte termijn rating P-1.

Bestuurswijzigingen

Op 1 januari 2014 is Han Fennema toegetreden tot de Raad van Bestuur en per 1 maart heeft hij de functie van CEO en voorzitter van de Raad van Bestuur overgenomen van Geert Graaf, die vanaf 1 september 2013 waarnemend CEO was.

Risicomanagement

Onze bedrijfsactiviteiten zijn onderhevig aan risico's. Deze risico's ontstaan door veranderingen binnen en buiten ons bedrijf. Wij willen deze risico's zo goed mogelijk beheersen. Ten opzichte van het jaarverslag 2013 is ons risicoprofiel niet noemenswaardig gewijzigd. Volledigheidshalve verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Risicomanagement' in ons jaarverslag over 2013.

Veiligheidsresultaten

Onze veiligheidsresultaten ten aanzien van arbeidsongevallen waren in de eerste helft van het jaar niet op het niveau dat wij ons ten doel hebben gesteld. Het aantal ongevallen waarbij minimaal een medische behandeling noodzakelijk is, is ten opzichte van de gewerkte uren te hoog. De reportable frequency index tot nu toe is 5,3 waar de signaalwaarde lager dan 4,0 is. Er is een verbeterprogramma opgesteld voor de komende periode, waarin we ons nog meer zullen richten op bewust veilig werken en op de risico's van specifieke activiteiten, zoals hijsen.

Het aantal leidingbeschadigingen zonder gasuitstroom ligt met twee onder de signaalwaarde die voor het gehele jaar op maximaal zes is gesteld. In het eerste halfjaar is er één incident met gasuitstroom geweest, bij werkzaamheden in Baarn. Het incident is intern onderzocht en de resultaten van het onderzoek zijn gerapporteerd aan het bevoegd gezag en de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

De wil om te leren van incidenten en de tijdige implementatie van 'lessons learned' zijn belangrijke onderdelen in het bereiken van de gewenste veiligheidsresultaten. De tijdige opvolging van acties die uit incidenten voortkomen ligt per eind juni in lijn met de verbeteringsdoelstelling.

De komende jaren ligt de focus op de verbetering van de veiligheidscultuur, het veiligheidsbewustzijn en -gedrag. Mede hierdoor moeten de veiligheidsresultaten structureel verbeteren.

Business units Gasunie

Gasunie Transport Services

Gastransport

Door de warme winter is er in Nederland het eerste halfjaar 20% minder gas getransporteerd dan in dezelfde periode vorig jaar (504 TWh in 2014 versus 632 TWh in 2013). Daarbij is voor het transport minder energie gebruikt en zijn de transportkosten € 26 miljoen lager dan in de eerste helft van 2013. Door de vermindering van de toegestane productie van het Groningenveld neemt de inzet van kwaliteitsconversie toe.

Aardbevingen

Op 17 januari heeft de Minister van Economische zaken zijn voorgenomen besluit bekend gemaakt de productie uit het Groningenveld te beperken tot 42,5 bcm in zowel de jaren 2014 en 2015 en 40 bcm in 2016. Deze beperking resulteert in een toenemende behoefte aan inzet van de bestaande kwaliteitsconversiecapaciteit van GTS. Daarnaast bereidt GTS een mogelijke uitbreiding van conversiecapaciteit voor.

Balanceringsregime

GTS is op 3 juni overgegaan op het vernieuwde balanceringsregime in Nederland. In dit regime is de biedprijssladder vervangen door de spotmarkt. Dit betekent dat bij systeemonevenwicht gastekorten of -overschotten via de gashandelsplaats TTF op de Within Day Markt van ICE Endex worden verhandeld. Met het nieuwe regime voldoet GTS aan de Europese netwerkcode voor de balanceringsregime van gastransportnetwerken.

TTF

De hoeveelheid gas die via TTF is verhandeld, is in de eerste helft van 2014 significant gestegen. In de periode januari tot en met mei 2014 is door marktpartijen via TTF in totaal 5.322 TWh gas

verhandeld ten opzichte van 3.458 TWh in dezelfde periode van 2013. Dit gebeurde zowel via bilaterale handel (OTC) als via beurzen. Deze toename treedt vooral op in het OTC-gedeelte waarbij veel meer volume is verhandeld in seizoen-, kwartaal- en maandproducten, voornamelijk ten behoeve van hedgingdoeleinden.

Het netto TTF-volume, dat is het fysieke volume dat via TTF stroomt, is in de maanden januari tot en met mei, mede door de zachte winter, afgenomen van 225 TWh in 2013 naar 210 TWh in 2014. De churnfactor in deze periode is echter toegenomen van 15,4 in 2013 naar 25,3 in 2014. Deze factor geeft weer hoe vaak een hoeveelheid gas gemiddeld verhandeld wordt. Hoe hoger de churnfactor hoe hoger de liquiditeit en daarmee de aantrekkelijkheid van een handelsplaats. Het aantal TTF-handelaren dat maximaal op één dag actief is, is verder gestegen van 108 (januari tot en met mei 2013) naar 115 (januari tot en met mei 2014).

Nieuw contractering- en factureringssysteem

Ten behoeve van de invoering van de Europese regelgeving voor het aanbieden van grenscapaciteit, heeft GTS op 24 januari het nieuwe contractering- en factureringssysteem MECOMS in gebruik genomen. Dit systeem verschaft GTS de flexibiliteit die nodig is om grenscapaciteit middels meerdere veilingproducten aan te bieden op het Europese capaciteitsplatform PRISMA.

Open Season 2019

Van december 2013 tot april 2014 heeft GTS de marktphase van het Open Season 2019 georganiseerd. Met een Open Season biedt GTS haar klanten de gelegenheid om aan te geven wat hun capaciteitsbehoefte vanaf oktober 2019 zal zijn. Zo kan GTS bepalen of er maatregelen nodig zijn om aan de langjarige capaciteitsvraag te voldoen. De marktphase heeft niet geleid tot extra boekingen of een herverdeling van bestaande capaciteit.

Gasunie Deutschland

Gastransport

Ook in Duitsland is er vanwege de warme winter minder gas getransporteerd dan in de eerste helft van 2013. Het getransporteerde volume is gedaald met 3% (117 TWh in 2014 versus 120 TWh in 2013). De gemaakte transportkosten zijn € 11 miljoen lager uitgevallen dan in de eerste helft van 2013. Dit komt zowel door het lagere getransporteerde volume als door lagere compressie kosten. Het gas dat door Nord Stream, via de NEL (Nordeuropäische Erdgas Leitung), wordt ingevoerd in ons net, staat onder hogere druk waardoor minder compressie in ons netwerk nodig is.

Door de warme winter zijn de gasopslagen in Duitsland voller dan in de eerste helft van 2013 het geval was. We verwachten daarom deze zomer lagere transportvolumes en minder compressiekosten voor het vullen van de gasopslagen.

Transportopbrengsten

In 2013 is er bij Gasunie Deutschland minder capaciteit geboekt dan verwacht. Door de methode van omzetregulering was een stijging van de tarieven voor 2014 daardoor onvermijdelijk. Het aantal boekingen in het eerste halfjaar van 2014 is volgens verwachting. Wel zien we een tendens waarbij shippers de voorkeur geven aan goedkopere korte termijn boekingen (afschakelbare capaciteit op 'day-ahead' basis). Vanaf 1 oktober dit jaar verwachten we een toename van de omzet door de ingebruikname van ExEll (Exit Ellund), de exportverbinding met Denemarken.

Regulering

In april is BNetzA (Bundesnetzagentur) een consultatieproces begonnen om de eisen in kaart te brengen met betrekking tot de tarieven voor zowel kortetermijnboekingen als entry- en exitpunten

van gasopslagen. Hoewel concrete resultaten nog niet bekend zijn, wordt verwacht dat BNetzA bereid is om het tarifieringssysteem te wijzigen om zodoende langetermijnboekingen meer te stimuleren dan kortetermijnboekingen. Dit kan het aantal boekingen stabiliseren die nu erg volatiel en moeilijk voorspelbaar zijn.

Naar aanleiding van een klacht van een opslag operator, is BNetzA met een evaluatie begonnen van de tarifiering van de entry- en exitpunten van Gasunie Deutschland. De resultaten hiervan worden in het vierde kwartaal verwacht.

Projecten

Door de verdieping en verbreding van de rivier de Elbe moet er een aanpassing aan de zogeheten Elbe-zinker plaatsvinden. Deze zinker zal anders niet diep genoeg meer liggen en daarmee niet meer voldoen aan de vergunningen. Gasunie Deutschland is samen met OGE, Telekom en WSV eigenaar van de zinker. De Elbe-zinker is van groot belang voor het gastransport naar Hamburg, Sleeswijk-Holstein, Denemarken en Zweden. Daarnaast is hij belangrijk voor de Scandinavische telecommarkt. De aandeelhouders zijn overeengekomen dat Gasunie zowel het commerciële als het technische management voor dit project op zich neemt, inclusief het vergunningentrajec.

In het NEP (Netzentwicklungsplan) voor 2014 wordt een uitbreiding van de NEL met een doorvoercapaciteit van 50 TWh per jaar overwogen. Extra volumes die nodig zijn om de markt conversie van laag- naar hoogcalorisch gas in Noordwest-Duitsland en op lange termijn termijn in Nederland mogelijk te maken.

Het project ExEll, waarbij de capaciteit van ons net wordt uitgebreid in de richting van Denemarken, verloopt volgens planning.

GASPOOL

De verhandelde volumes op de virtuele gashandelsplaats GASPOOL zijn in de eerste helft van 2014 ongeveer gelijk aan de eerste helft van het voorgaande jaar. De churnfactor in deze periode is echter toegenomen van 2,8 in 2013 naar 3,1 in 2014. Sinds oktober 2013 is een continu stijgende lijn zichtbaar ten aanzien van de churnfactor voor zowel laagcalorisch gas als hoogcalorisch gas. In maart 2014 leidde dit voor hoogcalorisch gas tot de hoogste churnfactor tot nu toe van 3,8.

Participations & Business Development

De deelnemingen van Gasunie leveren, met een diversiteit aan activiteiten, een belangrijke bijdrage aan de voorzieningszekerheid van aardgas in Nederland. Door aangesloten te zijn op de wereldvoorraden aardgas trekt Nederland gasstromen aan voor eigen gebruik en voor de rest van West-Europa.

Gasunie New Energy

Een van onze strategische pilaren is de transitie naar een duurzame energievoorziening. Om hier meer inhoud aan te kunnen geven is in het eerste kwartaal van 2014 een nieuwe afdeling, Gasunie New Energy, van start gegaan. Deze afdeling richt zich op het ontwikkelen van projecten in dit kader. Hiermee nemen we een proactieve rol in de ontwikkeling van duurzame activiteiten op het gebied van energie. Daarnaast ontwikkelen we de benodigde kennis en bouwen we een netwerk van business partners op. Een van de resultaten tot dusver is de intentieverklaring voor de ontwikkeling van een Power2Gas installatie in Delfzijl.

Power2Gas

Power2Gas (P2G) is een proces waarbij stroomoverschotten uit duurzame energiebronnen, zoals windmolens of zonnepanelen, worden omgezet naar methaangas, dat wordt ingevoed in het gastransportnetwerk. Gasunie heeft samen met partners Torrgas, A.Hak, Siemens, Stedin, EnTranCe en Hanze Hogeschool een intentieverklaring getekend voor de ontwikkeling van een P2G installatie in Delfzijl. Beoogd wordt om deze installatie in 2018 operationeel te hebben.

Gate terminal

Op 3 juli 2014 is bekend gemaakt dat de joint venture van Gasunie en Vopak, Gate terminal, voorzieningen zal gaan bouwen die de distributie van LNG via binnenvaartschepen en andere kleine schepen mogelijk maakt. Met deze zogenaamde break bulk voorzieningen wordt een basis gelegd voor de distributie van LNG als schone, alternatieve transportbrandstof in de scheepvaart en voor het wegtransport in Europa. Deze investering geeft invulling aan Gasunie's strategie en versterkt de positionering van Gate terminal als Europese LNG hub. De start van de bouw is nog dit jaar gepland. De testen voor de oplevering en de start van de eerste dienstverlening zijn voorzien in het eerste halfjaar van 2016.

Het aantal activiteiten bij de Gate terminal is toegenomen. Dit komt door technische aanpassingen die vorig jaar gedaan zijn. Hiermee heeft de terminal de mogelijkheid gekregen om op beperkte schaal kleine LNG-schepen en -vrachtwagens te laden en lossen. Met name de overslag naar kleine schepen en het laden van vrachtwagens laten de afgelopen periode een stijgende lijn zien.

Zuidwending - EnergyStock

Gasunie Zuidwending B.V. heeft op 19 mei 2014 bekend gemaakt verder te gaan onder de nieuwe naam EnergyStock B.V. Een naam die beter aansluit bij het groeiend internationale karakter van de activiteiten van het gasopslagbedrijf. Met deze aardgasbuffer in Zuidwending kunnen we optimaal inspelen op de toenemende volatiliteit in de gas- en energiemarkt. Deze volatiliteit kan nog groeien als gevolg van de verwachte toename van aanbod aan duurzame energie. Commercieel gezien richt EnergyStock zich op het aanbieden van maatwerk dat aansluit bij de specifieke behoeften van haar klanten bij het managen van hun energie portfolio. In de afgelopen maanden heeft dit geresulteerd in een aantal nieuwe contracten.

Op 30 juni is overeenstemming met AkzoNobel bereikt over de overname van de voormalige rechten van Nuon betreffende het ontwikkelen van cavernes op de locatie Zuidwending en vervolgens het verder ontwikkelen van de cavernes in samenwerking met AkzoNobel. Daarnaast is er op 30 juni met Nuon overeenstemming bereikt over een exit van Nuon uit het caverneproject. Naar verwachting zal deze deal in het derde kwartaal van 2014 worden geëffectueerd.

Bestuursverklaring

(in de zin van artikel 5:25d lid 2 sub c Wft)

De Raad van Bestuur verklaart dat, voor zover hen bekend,

1. de halfjaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van de vennootschap en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen; en dat
2. het halfjaarverslag een getrouw overzicht geeft van de belangrijke gebeurtenissen die zich in de eerste zes maanden van het desbetreffende boekjaar hebben voorgedaan en het effect daarvan op de halfjaarrekening, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de overige zes maanden van het desbetreffende boekjaar.

J.J. Fennema, voorzitter

I.M. Oudejans

Groningen, 22 juli 2014

Geconsolideerde halfjaarrekening

Verkorte geconsolideerde balans (vóór winstbestemming)

<i>In € miljoenen</i>	Nadere toelichting	30 juni 2014	31 december 2013 herzien *)	31 december 2012 herzien *)
Activa				
Vaste activa				
-		9.002,2	8.923,7	8.539,6
-		2,9	3,9	5,8
-		152,8	160,1	154,7
-		10,9	10,6	10,1
-	6	436,1	418,1	403,9
-		355,7	366,8	458,7
Totaal vaste activa		9.960,6	9.883,2	9.572,8
Totaal vlottende activa		266,3	304,8	1.083,0
Totaal activa		10.226,9	10.188,0	10.655,8
Passiva				
Totaal eigen vermogen				
toekomend aan de aandeelhouder		5.246,9	5.213,9	4.856,5
Langlopende verplichtingen				
-	4	3.867,9	3.878,6	3.750,0
-	5	77,0	66,6	250,7
-		280,5	292,6	290,5
Totaal langlopende verplichtingen		4.225,4	4.237,8	4.291,2
Kortlopende verplichtingen				
-		458,3	405,9	1.135,5
-		296,3	330,4	372,6
Totaal kortlopende verplichtingen		754,6	736,3	1.508,1
Totaal passiva		10.226,9	10.188,0	10.655,8

*) Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar punt 1 'Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements'.

Verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening

<i>In € miljoenen</i>	Nadere toelichting	Eerste halfjaar 2014	Eerste halfjaar 2013 herzien *)
Voortgezette bedrijfsactiviteiten			
Bruto-opbrengsten		875,9	873,6
Terugbetaling verrekening tarieven	7	-	-/- 110,5
Netto-opbrengsten		875,9	763,1
Aan investeringen toegerekende kosten		43,7	44,0
Personeelskosten en overige bedrijfslasten		-/- 257,4	-/- 314,3
Afschrijvingen		-/- 142,8	-/- 134,2
Totale lasten		-/- 356,5	-/- 404,5
Bedrijfsresultaat		519,4	358,6
Financieringsbaten en -lasten		-/- 61,0	-/- 94,3
Aandeel in resultaat joint ventures		18,9	18,9
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen		0,3	0,2
Ontvangen dividend overige kapitaalbelangen		-	0,1
Resultaat vóór belastingen		477,6	283,5
Belastingen		-/- 120,6	-/- 69,7
Resultaat na belastingen		357,0	213,8
Beëindigde bedrijfsactiviteiten			
Resultaat op beëindigde bedrijfsactiviteiten na belastingen		-	-
Resultaat over de periode		357,0	213,8
Toe te rekenen resultaat aan aandeelhouder		357,0	213,8

*) Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar punt 1 'Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements'.

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

<i>In € miljoenen</i>	Nadere toelichting	Cash flow hedge reserve	Reële waarde reserve	Overige reserves	On- verdeeld resultaat	Totaal
Eerste halfjaar 2014						
Totaal van de resultaten verwerkt in de winst-en-verliesrekening (resultaat over de periode)		-	-	-	357,0	357,0
Saldo van actuariële winsten en verliezen ter zake van personeelsbeloningen, waarvan vennootschapsbelasting	5	-	-	-/- 8,4	-	-/- 8,4
		-	-	2,5	-	2,5
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke bij realisatie niet worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		-	-	-/- 5,9	-	-/- 5,9
Mutatie in cash flow hedge reserve, waarvan vennootschapsbelasting		-/- 13,8	-	-	-	-/- 13,8
		3,5	-	-	-	3,5
Mutatie van tegen reële waarde gewaardeerde overige kapitaalbelangen	6	-	18,0	-	-	18,0
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke bij realisatie worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		-/- 10,3	18,0	-	-	7,7
Mutatie in cash flow hedge reserve, waarvan vennootschapsbelasting		-/- 0,9	-	-	-	-/- 0,9
		0,2	-	-	-	0,2
Totaal van de gerealiseerde resultaten, welke zijn geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		-/- 0,7	-	-	-	-/- 0,7
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		-/- 11,0	18,0	-/- 5,9	357,0	358,1

<i>In € miljoenen</i>	Nadere toelichting	Cash flow hedge reserve	Reële waarde reserve	Overige reserves	On- verdeeld resultaat	Totaal
Eerste halfjaar 2013						
Totaal van de resultaten verwerkt in de winst-en-verliesrekening (resultaat over de periode)		-	-	-	213,8	213,8
Saldo van actuariële winsten en verliezen ter zake van personeelsbeloningen, waarvan vennootschapsbelasting		-	-	73,4 -/- 18,4	-	73,4 -/- 18,4
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke bij realisatie niet worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		-	-	55,0	-	55,0
Mutatie in cash flow hedge reserve, waarvan vennootschapsbelasting		17,1 -/- 4,3	-	-	-	17,1 -/- 4,3
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke bij realisatie worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		12,8	-	-	-	12,8
Mutatie in cash flow hedge reserve, waarvan vennootschapsbelasting		-/- 0,8 0,2	-	-	-	-/- 0,8 0,2
Overige mutaties		-	-	0,6	-	0,6
Totaal van de gerealiseerde resultaten, welke zijn geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		-/- 0,6	-	0,6	-	-
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		12,2	-	55,6	213,8	281,6

Het totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het eerste halfjaar van 2014 en 2013 is volledig toe te rekenen aan de aandeelhouder.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

<i>In € miljoenen</i>	Aandelen kapitaal	Cash flow hedge reserve	Reële waarde reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
Eerste halfjaar 2014						
Stand per 1 januari	0,2	-/- 34,7	206,6	4.577,4	464,4	5.213,9
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het halve boekjaar	-	-/- 11,0	18,0	-/- 5,9	357,0	358,1
Uitgekeerd dividend 2013	-	-	-	-	-/- 325,1	-/- 325,1
Toegevoegd aan de overige reserves	-	-	-	139,3	-/- 139,3	-
Stand per 30 juni	0,2	-/- 45,7	224,6	4.710,8	357,0	5.246,9
Eerste halfjaar 2013						
Stand per 1 januari	0,2	-/- 52,7	175,4	4.374,9	358,7	4.856,5
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het halve boekjaar	-	12,2	-	55,6	213,8	281,6
Uitgekeerd dividend 2012	-	-	-	-	-/- 215,2	-/- 215,2
Toegevoegd aan de overige reserves	-	-	-	143,5	-/- 143,5	-
Stand per 30 juni	0,2	-/- 40,5	175,4	4.574,0	213,8	4.922,9

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht

<i>In € miljoenen</i>		Eerste halfjaar 2014	Eerste halfjaar 2013 herzien *)
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		715,7	513,4
Rente, vennootschapsbelasting en overige		-/- 181,8	-/- 82,0
		<hr/>	<hr/>
Kasstroom uit operationele activiteiten		533,9	431,4
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-/- 238,8	-/- 227,3
Aflossingen van langlopende schulden	4	-/- 10,7	-
Mutatie kortlopende financieringsverplichtingen		52,4	13,1
Uitgekeerd dividend		-/- 325,1	-/- 215,2
		<hr/>	<hr/>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-/- 283,4	-/- 202,1
		<hr/>	<hr/>
Mutatie geldmiddelen en kasequivalenten		11,7	2,0
Geldmiddelen en kasequivalenten ultimo vorig jaar		36,2	869,1
Geldmiddelen en kasequivalenten ultimo dit halfjaar		47,9	871,1
		<hr/>	<hr/>
		11,7	2,0

*) Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar punt 1 'Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements'.

Toelichting op de verkorte geconsolideerde financiële overzichten

Aard der bedrijfsactiviteiten

De N.V. Nederlandse Gasunie (Gasunie) is een Europees gasinfrastructuurbedrijf. Het netwerk van Gasunie is één van de grootste gastransport-hogedruknetten in Europa en bestaat uit ongeveer 15.500 kilometer pijpleiding in Nederland en Noord-Duitsland, tientallen installaties en ongeveer 1.300 gasontvangstations. De jaarlijkse doorzet van gas bedraagt circa 1.250 TWh (125 miljard m³). Gasunie dient het algemeen belang in de markten waarin ze actief is en streeft ernaar een optimale waarde te creëren voor haar stakeholders. Gasunie biedt transportdiensten aan via haar dochterondernemingen Gasunie Transport Services B.V. in Nederland en Gasunie Deutschland Transport Services GmbH in Duitsland. Daarnaast biedt ze ook andere diensten aan op het gebied van gasinfrastructuur, waaronder gasopslag, LNG-opslag en het certificeren van groen gas via haar dochterbedrijf, Vertogas. Gasunie wil haar infrastructuur en kennis inzetten voor verdere ontwikkeling en integratie van hernieuwbare energiebronnen, en van groen gas in het bijzonder.

De vennootschap is statutair gevestigd te Groningen op Concourslaan 17, ingeschreven onder KvK-nummer 02029700.

Alle op balansdatum uitstaande aandelen worden gehouden door de Staat der Nederlanden.

Uitgangspunten voor de grondslagen

Op grond van de Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement dient de vennootschap haar geconsolideerde financiële overzichten op te stellen in overeenstemming met de bepalingen van de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

De volgende nieuwe standaarden en interpretaties, welke bekrachtigd zijn binnen de Europese Unie, zijn effectief geworden vanaf boekjaar 2014:

- IFRS 10 Consolidated Financial Statements
- IFRS 11 Joint Arrangements
- IFRS 12 Disclosures of Interests in Other Entities
- IFRS 10, 11 & 12 – Transition Guidance (Amendments)
- IFRS 10, 12 & IAS 27 – Investment Entities (Amendments)
- IAS 27 Separate Financial Statements (Revised)
- IAS 28 Investments in Associates and Joint Ventures (Revised)
- IAS 32 Financial Instruments: Presentation - Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities (Amendments)
- IAS 36 Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets (Amendments)
- IAS 39 Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting (Amendments)
- IFRIC 21 Levies

De toepassing van de hierboven opgenomen standaarden en interpretaties heeft in 2014 geen materiële invloed op het eigen vermogen en het resultaat van de vennootschap, maar wel invloed op de geconsolideerde financiële overzichten en toelichtingen door het afschaffen van 'proportionele consolidatie' voor joint ventures onder IFRS 11 Joint Arrangements. Tevens leidt toepassing tot herclassificatie van een aantal deelnemingen en tot additionele toelichtingen. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar punt 1 'Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements' in de geconsolideerde halfjaarrekening.

Overeenstemmingsverklaring

De halfjaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de IFRS standaard 'Tussentijdse financiële verslaggeving' (IAS 34), zoals aanvaard binnen de Europese Unie en van kracht op 30 juni 2014.

Deze halfjaarrekening bevat niet alle informatie en toelichtingen die in een jaarrekening moeten worden opgenomen en moet in combinatie met de groepsjaarrekening 2013 worden gelezen.

Op de halfjaarrekening heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden. Wel heeft een beoordeling plaatsgevonden door de openbaar accountant.

Oordelen en schattingen door het management

Het management maakt bij het opstellen van de halfjaarrekening schattingen en beoordelingen, die de gerapporteerde bedragen voor activa en passiva op balansdatum en het resultaat over het halve boekjaar beïnvloeden. De invloed van oordelen en schattingen zijn significant bij de waardering van vaste activa, voorziening voor opruimingskosten en saneringen, uitgestelde belastingen, pensioenen en overige kapitaalbelangen.

Nadere toelichting

1. Herziene cijfers door IFRS 11 Joint Arrangements

Door de invoering van IFRS 11 Joint Arrangements is de definitie van 'gezamenlijke zeggenschap' herzien. Tevens is de overkoepelende naam 'joint ventures' veranderd in 'joint arrangements'. Ook is de classificatie van joint arrangements herzien van drie categorieën naar twee categorieën: 'joint ventures' en 'joint operations'. Proportionele consolidatie van joint ventures, toegepast door de N.V. Nederlandse Gasunie vóór de overgang naar IFRS 11 Joint Arrangements, is niet meer toegestaan. Deze deelnemingen worden met ingang van 2014 volgens de vermogensmutatiemethode (equity-methode) gewaardeerd. Inzake joint operations worden de rechten op de activa en verplichtingen ter zake van de passiva uit hoofde van de deelneming en de bijbehorende rechten op de opbrengsten en verplichtingen ter zake van de bijbehorende lasten opgenomen in de financiële overzichten.

Voor de volgende deelnemingen verandert de classificatie van een geassocieerde deelneming naar een joint venture, maar niet de verwerkingswijze, omdat de waardering onder beide classificaties gelijk is:

- DEUDAN - Deutsch/Dänische Erdgastransport-GmbH & Co. KG
- NETRA GmbH Norddeutsche Erdgas Transversale
- NETRA GmbH Norddeutsche Erdgas Transversale & Co. KG

Van de deelnemingen welke voor de overgang naar IFRS 11 Joint Arrangements werden geclassificeerd als joint venture, worden de volgende deelnemingen nu verwerkt als joint operation:

- BBL Company V.O.F.
- Arbeitsgemeinschaft GOAL/Fluxys NEL-Projektphase

Deze verwerkingswijze is voor deze deelnemingen gelijk aan de verwerkingswijze voor de overgang naar IFRS 11 Joint Arrangements: proportionele consolidatie.

De vennootschap heeft een direct belang in de activa en verplichtingen van BBL Company V.O.F. De verwerkingswijze van dit belang komt overeen met de verwerkingswijze van een joint operation, hoewel BBL Company V.O.F. formeel geen 'joint arrangement' is.

Van de deelnemingen welke voor de overgang naar IFRS 11 Joint Arrangements werden geclassificeerd als joint venture, vallen de volgende deelnemingen opnieuw onder de categorie joint venture:

- Gate terminal C.V.
- Gate terminal Management B.V.
- LBBR Management B.V.
- LNG Break Bulk Rotterdam C.V.
- DEUDAN - Deutsch/Dänische Erdgastransport-GmbH
- DEUDAN - Holding GmbH

Voor deze deelnemingen is proportionele consolidatie niet meer toegestaan. Deze worden nu verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode (equity-methode).

Gate terminal B.V. is een 100%-groepsmaatschappij van Gate terminal C.V. Omdat Gate terminal C.V. nu wordt verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode (equity-methode), wordt Gate terminal B.V. niet meer proportioneel geconsolideerd.

Bovenstaande veranderingen inzake IFRS 11 Joint Arrangements dienen retrospectief te worden toegepast. De toepassing heeft geen invloed op het eigen vermogen en het resultaat van de vennootschap, maar wel invloed op de geconsolideerde financiële overzichten en toelichtingen. In de geconsolideerde financiële overzichten en toelichtingen is aangegeven wanneer de vergelijkende cijfers zijn herzien. Onderstaand wordt de impact weergegeven op de ter vergelijking opgenomen geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening. De impact op het geconsolideerd kasstroomoverzicht is niet materieel.

Geconsolideerde balans

<i>In € miljoenen</i>	31 december 2012	Impact her- classificatie naar joint venture	Impact vervallen proportionele consolidatie	31 december 2012 herzien
Activa				
Vaste activa				
- materiële vaste activa	8.925,9	-	-/- 386,3	8.539,6
- immateriële vaste activa	5,8	-	-	5,8
- investeringen in joint ventures	-	118,5	36,2	154,7
- investeringen in geassocieerde deelnemingen	128,6	-/- 118,5	-	10,1
- overige kapitaalbelangen	403,9	-	-	403,9
- uitgestelde belastingvorderingen	479,9	-	-/- 21,2	458,7
Vlottende activa	1.129,0	-	-/- 46,0	1.083,0
Totaal activa	11.073,1	-	-/- 417,3	10.655,8
Passiva				
Eigen vermogen	4.856,5	-	-	4.856,5
Langlopende verplichtingen				
- rentedragende leningen	4.059,1	-	-/- 309,1	3.750,0
- personeelsbeloningen	250,7	-	-	250,7
- overige langlopende verplichtingen	380,0	-	-/- 89,5	290,5
Kortlopende verplichtingen	1.526,8	-	-/- 18,7	1.508,1
Totaal passiva	11.073,1	-	-/- 417,3	10.655,8

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

<i>In € miljoenen</i>	Eerste halfjaar 2013	Impact her- classificatie naar joint venture	Impact vervallen proportionele consolidatie	Eerste halfjaar 2013 herzien
Opbrengsten	793,4	-	-/- 30,3	763,1
Aan investeringen toegerekende kosten	44,1	-	-/- 0,1	44,0
Personeelskosten en overige bedrijfslasten	-/- 318,1	-	3,8	-/- 314,3
Afschrijvingen	-/- 141,0	-	6,8	-/- 134,2
Bedrijfsresultaat	378,4	-	-/- 19,8	358,6
Financieringsbaten en -lasten	-/- 103,7	-	9,4	-/- 94,3
Aandeel in resultaat joint ventures	-	11,3	7,6	18,9
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen	11,5	-/- 11,3	-	0,2
Ontvangen dividend overige kapitaalbelangen	0,1	-	-	0,1
Resultaat vóór belastingen	286,3	-	-/- 2,8	283,5
Belastingen	-/- 72,5	-	2,8	-/- 69,7
Resultaat na belastingen	213,8	-	-	213,8

2. Onderzoek naar bijzondere waardeveranderingen

Algemeen

De vennootschap onderzoekt indien daartoe een aanleiding bestaat of er sprake is van een bijzondere waardevermindering van (im)materiële en financiële vaste activa.

Er is sprake van een bijzondere waardevermindering indien de realiseerbare waarde van een actief of een groep van activa lager ligt dan de boekwaarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de directe en de indirecte opbrengstwaarde. De indirecte opbrengstwaarde wordt berekend op basis van de door het management verwachte toekomstige kasstromen. Deze kasstromen zijn gebaseerd op het door de Raad van Bestuur goedgekeurde business plan voor de komende drie jaren en op een recente meerjarenprognose. De totale planperiode loopt tot en met 2062. Er zijn geen aanwijzingen dat de directe opbrengstwaarde hoger is dan de indirecte opbrengstwaarde.

Bij het uitvoeren van een onderzoek naar bijzondere waardeveranderingen (impairment test) doet het management aannames, onder andere ten aanzien van ontwikkelingen in het relevante reguleringskader op korte en lange termijn, maakt zij schattingen van bijvoorbeeld de toekomstige kasstromen en stelt zij de disconteringsvoet vast. Deze aannames, schattingen en oordelen hebben een significante invloed op de indirecte opbrengstwaarde.

De boekwaarde en de realiseerbare waarde van het gastransportnetwerk zijn vergelijkbaar, zowel in Nederland als in Duitsland. Dit houdt in dat materiële neerwaartse wijzigingen in de

realiseerbare waarde naar aanleiding van bijvoorbeeld methodebesluiten voor een volgende reguleringsperiode slechts beperkt kunnen worden opgevangen en kunnen leiden tot een bijzondere waardeverandering.

Onderzoek naar bijzondere waardeveranderingen

Gastransportnetwerk in Nederland

Op 2 oktober 2013 heeft de ACM de definitieve methodebesluiten en de x-factor besluiten gepubliceerd voor de reguleringsperiode van 2014-2016. Ook heeft de toezichthouder voor deze periode een doelmatigheidskorting van 1,3% per jaar opgelegd. Naar aanleiding hiervan heeft de vennootschap bij het opmaken van de jaarrekening 2013 een cijfermatig onderzoek uitgevoerd naar mogelijke bijzondere waardeveranderingen.

Bij dit onderzoek is verondersteld dat het huidige reguleringskader ongewijzigd wordt voortgezet.

De door de toezichthouder toegestane omzet voor enig jaar bestaat uit een kapitaalkostenvergoeding voor het geïnvesteerd vermogen, een vergoeding voor de jaarlijkse afschrijvingskosten (berekend op basis van de door de toezichthouder vastgestelde afschrijvingstermijnen) en een vergoeding voor de operationele kosten.

De kapitaalkostenvergoeding is de uitkomst van de gereguleerde activawaarde (GAW) en de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet (WACC). Bij het bepalen van de kapitaalkostenvergoeding voor de derde reguleringsperiode (2014-2016) is uitgegaan van de in het Methodebesluit vastgelegde WACC (3,6% reëel voor belastingen); vergelijkbaar met 4,25% nominaal na belastingen. Voor de reguleringsperiode vanaf 2017 is een WACC verondersteld van 5,5% nominaal na belastingen.

De verwachte kasstromen zijn contant gemaakt met een disconteringsvoet die gerelateerd is aan de verwachte kapitaalkostenvergoeding voor de betreffende periode. Voor de jaren 2014-2016 bedraagt de disconteringsvoet 4,25% nominaal na belastingen. Voor de jaren vanaf 2017 is een disconteringsvoet toegepast van 5,5% nominaal na belastingen.

Op grond van de beschikbare informatie op het moment van het opmaken van de jaarrekening 2013 heeft het management geconcludeerd dat ultimo 2013 de realiseerbare waarde van het gastransportnetwerk in Nederland niet lager ligt dan de boekwaarde.

Het management ziet bij het opmaken van de halfjaarrekening 2014 geen aanleiding tot het uitvoeren van een cijfermatig onderzoek naar mogelijke bijzondere waardeveranderingen van het gastransportnetwerk in Nederland.

Gastransportnetwerk in Duitsland

De Duitse toezichthouder (BNetzA) heeft de toegestane omzet voor de reguleringsperiode 2013-2017 vastgesteld op basis van de verwachte toegestane kosten voor de periode verminderd met een individuele doelmatigheidsfactor. In het tweede halfjaar 2012 heeft de BNetzA een besluit genomen over de toegestane kosten. De individuele doelmatigheidsfactor is door de BNetzA in januari 2014 bekend gemaakt. Naar aanleiding hiervan heeft de vennootschap bij het opmaken van de jaarrekening 2013 een cijfermatig onderzoek uitgevoerd naar mogelijke bijzondere waardeveranderingen.

Bij dit onderzoek is verondersteld dat het huidige reguleringskader ongewijzigd wordt voortgezet.

De verwachte kasstromen zijn contant gemaakt met een disconteringsvoet die gerelateerd is aan de verwachte kapitaalkostenvergoeding voor de betreffende periode. Voor de jaren 2014-2017

bedraagt de disconteringsvoet 5,5% nominaal na belastingen. Voor de jaren vanaf 2018 is een disconteringsvoet toegepast van eveneens 5,5% nominaal na belastingen.

Op grond van de beschikbare informatie op het moment van het opmaken van de jaarrekening 2013 heeft het management geconcludeerd dat ultimo 2013 de realiseerbare waarde van het gastransportnetwerk in Duitsland niet lager ligt dan de boekwaarde.

Het management ziet bij het opmaken van de halfjaarrekening 2014 geen aanleiding tot het uitvoeren van een cijfermatig onderzoek naar mogelijke bijzondere waardeveranderingen van het gastransportnetwerk in Duitsland.

3. Acquisities

In het begin van 2013 is het belang van 8,3% in PRISMA European Capacity Platform GmbH, voorheen TRAC-X Transport Capacity Exchange GmbH, uitgebreid naar 16,1%. De verkrijgingprijs bedroeg € 0,0 miljoen (€ 16.989).

In het eerste kwartaal 2013 is APX B.V. gesplitst in een Power deel en een Gas deel. De N.V. Nederlandse Gasunie heeft na deze splitsing een aandeel van 20,9% in het Gas deel, welke is ondergebracht in ICE Endex Holding B.V. De transactie heeft in 2013 een additioneel nadelig resultaat van € 0,3 miljoen.

In 2013 heeft Gasunie LNG Holding B.V. haar 45% belang in Gate terminal C.V., welke een 100% belang heeft in Gate terminal B.V., uitgebreid met 2,5% naar 47,5%. De verkrijgingprijs bedroeg € 7,8 miljoen.

4. Rentedragende leningen

Het totaalbedrag van € 3.867,9 miljoen (ultimo 2013: € 3.878,6 miljoen) aan langlopende leningen bestaat voor € 3.250,0 miljoen (ultimo 2013: € 3.250,0 miljoen) uit langlopende obligaties en voor € 617,9 miljoen (ultimo 2013: € 628,6 miljoen) uit onderhandse leningen.

Mutatieoverzicht rentedragende leningen:

<i>In € miljoenen</i>	Eerste halfjaar 2014	2013
Stand per 1 januari	3.878,6	3.750,0
Getrokken op onderhandse faciliteiten	-	150,0
Aflossingsverplichtingen in volgend boekjaar	-/- 10,7	-/- 21,4
Stand per 30 juni/31 december	3.867,9	3.878,6

Overzicht toekomstige aflossingen:

<i>In € miljoenen</i>	30 jun. 2014	31 dec. 2013
Aflossingsverplichting in		
2014	10,7	21,4
2015	521,4	521,4
2016	721,4	721,4
2017	771,4	771,4
2018	21,4	21,4
2019	21,4	21,4
Na 2019	1.821,6	1.821,6
Totaal van de aflossingsverplichtingen	3.889,3	3.900,0

De vennootschap heeft een rekening-courant faciliteit van € 25 miljoen (ultimo 2013: € 100 miljoen), een gecommiteerde kredietfaciliteit van € 800 miljoen (ultimo 2013: € 800 miljoen), een leenfaciliteit van € 100 miljoen (ultimo 2013: € 100 miljoen) bij de Europese Investeringsbank. Per halfjaar 2014 en ultimo 2013 is onder deze faciliteiten geen geld opgenomen. De verschuldigde rente over het opgenomen deel van de faciliteiten betreft een marktconforme variabele rente.

Naast bovenstaande faciliteiten beschikt de vennootschap over een Commercial Paper programma ter grootte van € 750 miljoen (ultimo 2013: € 750 miljoen) en een Medium Term Note (MTN) programma ter grootte van € 7,5 miljard (ultimo 2013: € 7,5 miljard). Binnen het MTN programma is per 30 juni 2014 € 4,25 miljard beschikbaar voor nieuwe emissies.

Inzake de rentedragende leningen en overige faciliteiten zijn geen zekerheden gesteld door de N.V. Nederlandse Gasunie.

5. Personeelsbeloningen

De waardering van de pensioenverplichting in overeenstemming met IAS 19 Employee Benefits (Revised) vindt jaarlijks plaats in de tweede helft van het jaar. Per balansdatum is een indicatieve berekening gemaakt van de pensioenverplichtingen rekening houdend met de huidige inzichten. Het verschil tussen de uitkomst van deze indicatieve berekening en de berekening gemaakt ten tijde van het opmaken van de jaarrekening 2013 wordt ten opzichte van het eigen vermogen van de vennootschap als materieel beschouwd, waardoor de waardering per halfjaar 2014 is herzien.

De aannames die ten grondslag liggen aan de berekening van de pensioenverplichtingen zijn met uitzondering van de disconteringsvoet ongewijzigd gebleven ten opzichte van de jaarrekening 2013. De disconteringsvoet is gewijzigd van 3,7% naar 3,0%.

De voorziening voor pensioenverplichtingen heeft betrekking op de pensioenregeling van de werknemers die voor 2012 in dienst zijn getreden bij Gasunie Deutschland. Deze wordt behandeld als een toegezegd-pensioenregeling.

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor werknemers in Duitsland betreft de contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken op 30 juni 2014 ter grootte van € 66,6 miljoen (ultimo 2013: € 56,3 miljoen).

Het totaal van rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkte actuariële resultaten over het eerste halfjaar 2014 bedraagt € 8,4 miljoen nadelig (eerste halfjaar 2013: € 3,6 miljoen voordelig).

Het cumulatieve saldo van de actuariële winsten en verliezen, die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt, bedraagt per 30 juni 2014: € 18,7 miljoen nadelig (ultimo 2013: € 10,3 miljoen nadelig).

6. Financiële instrumenten

De volgende methoden zijn toegepast door de N.V. Nederlandse Gasunie om de reële waarde van financiële instrumenten te benaderen:

- Handelsvorderingen, belastingen en sociale premie, overige vorderingen, geldmiddelen en kasequivalenten, kortlopende financieringsverplichtingen exclusief aflossingsverplichtingen op langlopende leningen, handelsschulden, belastingverplichtingen en overige schulden en overlopende passiva benaderen met hun boekwaarde de reële waarde als gevolg van de korte vervalttermijn van deze instrumenten;
- De overige kapitaalbelangen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde welke wordt gebaseerd op de contante waarde van de kasstromen. Bij de bepaling van de disconteringsvoet is rekening gehouden met het risicoprofiel, waaronder het kredietrisico, van de overige kapitaalbelangen; en
- De rentedragende leningen en aflossingsverplichtingen op langlopende leningen betreffen obligaties met een notering op de beurs van Amsterdam en onderhandse leningen. De reële waarde van de obligaties betreft de marktwaarde tegen de slotkoers op balansdatum. De reële waarde van de onderhandse leningen is berekend door middel van het disconteren van de toekomstige kasstromen tegen de actuele rentecurve. Bij de bepaling van de disconteringsvoet is rekening gehouden met het eigen risicoprofiel, waaronder het kredietrisico.

De N.V. Nederlandse Gasunie hanteert de volgende hiërarchie van waarderingstechnieken voor het bepalen en waarderen van de fair value van de financiële instrumenten in de balans:

- Niveau 1: Op basis van prijzen op actieve markten voor hetzelfde instrument;
- Niveau 2: Op basis van prijzen op actieve markten voor vergelijkbare instrumenten of op basis van andere waarderingstechnieken waarbij alle significante benodigde gegevens zijn ontleend direct of indirect aan zichtbare marktgegevens; en
- Niveau 3: Op basis van waarderingstechnieken waarbij niet alle significante benodigde gegevens zijn ontleend aan zichtbare marktgegevens.

De in de balans op reële waarde gewaardeerde activa en passiva zijn volgens de volgende hiërarchie bepaald:

<i>In € miljoenen</i>	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
30 jun. 2014				
- overige kapitaalbelangen	436,1	-	-	436,1
31 dec. 2013				
- overige kapitaalbelangen	418,1	-	-	418,1

De overige kapitaalbelangen zijn een belang van 9% in Nord Stream AG en 13,7% in PRISMA European Capacity Platform GmbH.

Het belang in Nord Stream AG wordt gewaardeerd tegen reële waarde rekening houdend met een disconteringsvoet van 7,5% na belastingen (ultimo 2013: 7,5% na belastingen) op de verwachte kasstromen. De verwachte kasstromen zijn gebaseerd op contractueel gemaakte afspraken. Indien de disconteringsvoet wijzigt met 0,5%-punt, dan leidt dit indicatief (onder overige gelijkblijvende omstandigheden) tot een wijziging in de reële waarde van € 32 miljoen (ultimo 2013: € 31 miljoen).

Het belang van 16,1% in PRISMA European Capacity Platform GmbH is in het begin van 2014 verminderd naar 13,7%, omdat nieuwe aandeelhouders zijn toegetreden. Vanwege de relatief beperkte materialiteit van dit kapitaalbelang is een gevoeligheidsanalyse van de reële waarde berekening niet vermeld.

De mutaties in de overige kapitaalbelangen zijn als volgt:

<i>In € miljoenen</i>	Eerste halfjaar 2014	2013
Stand per 1 januari	418,1	403,9
Acquisities	-	0,0
Mutatie reële waarde rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	18,0	31,2
Desinvesteringen	-	-/- 17,0
Stand per 30 juni/31 december	436,1	418,1

Onderstaand is een vergelijking opgenomen van de financiële instrumenten waarvan de boekwaarde geen benadering is van de reële waarde:

<i>In € miljoenen</i>	30 jun. 2014		31 dec. 2013	
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
Rentedragende leningen	3.867,9	4.321,8	3.878,6	4.239,4
Kortlopend deel van de rentedragende leningen	21,4	21,5	21,4	21,5

7. Terugbetaling verrekening tarieven

Op 11 oktober 2011 heeft de ACM methodebesluiten genomen voor de perioden 2006-2009 en 2010-2013. In deze besluiten zijn voor de jaren 2006-2011 lagere tarieven vastgesteld dan de N.V. Nederlandse Gasunie in deze jaren conform eerdere methodebesluiten in rekening heeft gebracht. De N.V. Nederlandse Gasunie heeft het verschil aan haar afnemers terugbetaald door verlaging van de transporttarieven in 2012 en 2013. Het effect van de verlaging van de tarieven op de opbrengsten is separaat in de winst-en-verliesrekening getoond.

8. Financiële informatie per segment

De informatie wordt gesegmenteerd naar de activiteiten van de groep. De operationele segmenten weerspiegelen de managementstructuur van de groep. De volgende segmenten worden onderscheiden:

- *Gasunie Transport Services*
Dit segment beslaat het netbeheer Nederland en is verantwoordelijk voor de aansturing van transport, de ontwikkeling van leidingnet en bijbehorende installaties en het bevorderen van de marktwerking.
- *Gasunie Deutschland*
Dit segment beslaat het netbeheer Duitsland en is verantwoordelijk voor de aansturing van transport, de ontwikkeling van leidingnet en bijbehorende installaties en het bevorderen van de marktwerking.
- *Participations & Business Development*
Dit segment richt zich op het faciliteren van de komst van nieuwe gasstromen naar Noordwest-Europa via LNG-aanvoer en lange afstandspijpleidingen en op het benutten van de geologische infrastructuur voor de opslag van aardgas. Deelname in (inter)nationale projecten op het gebied van aardgasinfrastructuur in Nederland en Duitsland maken hiervan eveneens deel uit. Onder dit segment vallen tevens de joint arrangements voor pijpleidingen die het Gasunie-transportnet verbinden met buitenlandse markten, zoals de BBL-leiding naar het Verenigd Koninkrijk.

Informatie over opbrengsten en resultaat

In € miljoenen	Opbrengsten		Segmentresultaat	
	Eerste	Eerste	Eerste	Eerste
	halfjaar	halfjaar	halfjaar	halfjaar
	2014	2013	2014	2013
Segmenten				
- Gasunie Transport Services	656,2	576,1	370,5	255,1
- Gasunie Deutschland	138,7	109,7	76,1	35,6
- Participations & Business Development	112,7	106,5	72,8	67,9
Inter-segment	-/- 31,7	-/- 29,2		
Segmententotaal	875,9	763,1	519,4	358,6
Financiële baten en lasten			-/- 41,8	-/- 75,1
Resultaat vóór belastingen			477,6	283,5
Belastingen			-/- 120,6	-/- 69,7
Opbrengsten en resultaat na belastingen over de periode	875,9	763,1	357,0	213,8

Gedurende het eerste halfjaar 2014 heeft het segment Gasunie Transport Services voor € 0,3 miljoen (eerste halfjaar 2013: € 0,4 miljoen), het segment Gasunie Deutschland voor € 0,2 miljoen (eerste halfjaar 2013: € 0,2 miljoen) en het segment Participations & Business Development voor € 31,2 miljoen (eerste halfjaar 2013: € 28,6 miljoen) aan inter-segment diensten geleverd.

De Raad van Bestuur,

J.J. Fennema, voorzitter
I.M. Oudejans

Groningen, 22 juli 2014

Beoordelingsverklaring

Aan: N.V. Nederlandse Gasunie, Groningen

Opdracht

Wij hebben de in het halfjaarbericht opgenomen geconsolideerde halfjaarrekening, bestaande uit de verkorte geconsolideerde balans per 30 juni 2014, de verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2014 tot en met 30 juni 2014 alsmede de toelichting van de N.V. Nederlandse Gasunie te Groningen beoordeeld. Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen en de weergave van de geconsolideerde halfjaarrekening in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie over de geconsolideerde halfjaarrekening te formuleren op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de geconsolideerde halfjaarrekening verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de openbaar accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de geconsolideerde halfjaarrekening over de periode 1 januari 2014 tot en met 30 juni 2014 niet, in alle van materieel belang zijnde opzichten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Groningen, 22 juli 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. A.E. Wijnsma RA